

**DJEČJI VRTIĆ“SUNCE“
VESLAČKA 1
23 000 ZADAR
TEL.023/236-410**

**GODIŠNJI PLAN I PROGRAM
ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA DJEČJEG
VRTIĆA „SUNCE“ ZADAR
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2019./2020.**

**RAVNATELJICA:
ANA DUNATOV**

Na temelju članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07 i 94/13) i članka 7. Pravilnika o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u Dječjem vrtiću (Narodne novine broj 83/01) uz prethodnu raspravu i zaključke Odgojiteljskog vijeća, Upravno vijeće na 30.sjednici održanoj dana 30. 09.2019. godine, donosi

**GODIŠNJI PLAN I PROGRAM ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA
DJEČJEG VRTIĆA „SUNCE“ZADAR
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2019./2020.**

Zadar, rujan 2019.

***SADRŽAJ GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA
DJEČJEG VRTIĆA «SUNCE»
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2019./2020.***

- 1. Ustrojstvo rada***
- 2. Materijalni uvjeti rada***
- 3. Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece***
- 4. Odgojno obrazovni rad***
- 5. Stručno usavršavanje***
- 6. Suradnja s roditeljima***
- 7. Suradnja s društvenim čimbenicima***
- 8. Vrednovanje programa***
- 9. Plan i program ravnateljice, članova stručno-razvojnog tima, zdravstvene voditeljice i voditelja sportskog programa***

1. USTROJSTVO RADA

R. Br.	Z A D A C I	SADRŽAJ RADA	NOSITELJI ZADAČA I SURADNICI	ROKOVI IZVRŠENJA
1.	<i>Organizirati rad i poslovanje vrtića</i>	<i>Raspored rada i zaduženja djelatnika, formiranje skupina prema vrstama programa i potrebama roditelja.</i>	<i>Ravnatelj SRS</i>	<i>IX mjesec, tijekom godine po potrebi</i>
2.	<i>Osigurati maksimalnu sigurnost i zaštitu djece</i>	<i>Provoditi sigurnosno-zaštitni program u svim objektima Ustanove</i>	<i>Ravnatelj SRS Svi djelatnici</i>	<i>Tijekom pedagoške godine</i>
3.	<i>Organizirati program predškole</i>	<i>Izvršiti sve pripreme za organizaciju programa predškole. u objektima prema iskazanim potrebama roditelja.</i>	<i>Ravnatelj, SRS, Grad Zadar,</i>	<i>IX mjesec</i>
4.	<i>Organizirati posebne programe prema interesima djece i roditelja</i>	<i>Rano učenje engleskog jezika, Vjerski program, Program rada sa darovitim djecom, Program Vrtić u bolnici, Sportski program</i>	<i>Ravnatelj, SRS Grad Zadar, Opća bolnica Zadar, odgojitelji, Kineziolog, med. sestra</i>	<i>IX-X mjesec</i>
5.	<i>Unositi promjene u cilju unaprjeđivanja kvalitete rada. Samovrednovanje ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja</i>	<i>Organizirati rad produženog boravka i smjenskog rada vrtića u suradnji s osnivačem Pratiti suvremena kretanja u razvoju predškolskog kurikulumu –suradnja s AZOO i MZOŠ Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja</i>	<i>Grad Zadar Ravnatelj, SRS, Odgojitelji, članovi Upravnog vijeća tehnički i administrativni radnici, roditelji</i>	<i>Tijekom godine</i>

6.	<i>Prezentirati rad Ustanove na raznim manifestacijama i kroz medije</i>	<i>Promoviranje Ustanove sudjelovanjem u svim manifestacijama na nivou grada i županije te na nivou RH (prezentiranje projekata na državnoj smotri projekata)</i>	<i>Ravnatelj SRS odgojitelji</i>	<i>Tijekom godine</i>
7.	<i>Slijediti novine u poslovanju tajništva i računovodstva</i>	<i>Pohađanje stručnih seminara, praćenje novina u zakonodavstvu i računovodstvu, usavršavati elektronsko bankarstvo</i>	<i>Ravnatelj Tajnik Voditelj računovodstva</i>	<i>Tijekom godine</i>
8.	<i>Organizirati rad Igraonice za darovitu djecu</i>	<i>Testiranje intelektualnih sposobnosti potencijalno darovite djece, dopuna prostora tehnikom, literaturom i didaktikom prema zahtjevima programa</i>	<i>Ravnatelj Psiholog Pedagog Odgojitelji</i>	<i>Rujan-listopad, Tijekom godine</i>
9.	<i>Suradnja s kulturnim ustanovama</i>	<i>Suradnja s Gradskom knjižnicom, Kazalištem lutaka, Hrvatskim narodnim kazalištem, Sveučilištem u Zadru, Arheološkim muzejom i Muzejom antičkog stakla, Pučkim otvorenim učilištem</i>	<i>Ravnatelj SRS odgojitelji</i>	<i>Tijekom godine</i>

POSEBNI PROGRAMI: *U suradnji s Općom bolnicom Zadar i Odjelom za pedijatriju i dalje raditi na usavršavanju programa „Vrtić u bolnici“.*

Program ranog učenja engleskog jezika provodit će se PO V. Nazor.

Program rada sa darovitom djecom provodit će se u PO Duga.

Cjelodnevni Vjerski program provodit će se u PO Ciciban.

Sportski program će biti integriran u redovni program, organiziran u svim područnim objektima i u suradnji sa Sportskim centrom Višnjik.

Od 01. travnja, 2019 god. u DV Sunce započeo je rad produženog i smjenskog rada vrtića u sklopu projekta „ Mreža za dar“. Prijavljeno je 145 djece čiji roditelji rade u smjenama, a

time im se omogućuje zbrinuti djecu u predškolsku ustanovu u vrijeme radnog vremena. U pedagoškoj god. 2019./20. pratit ćemo potrebe djece i roditelja koji su ostali u vrtiću kao i novoupisanu djecu i potrebe njihovih roditelja za smjenskim radom vrtića. U cilju bolje i kvalitetnije organizacije rada u smjenama, zaposleno je deset odgojitelja, tri spremačice, šest servirki, vozač i dva kuhara.

**BROJ DJECE PO SKUPINAMA
I OBJEKTIMA**

R. br.	OBJEKTI	DOB DJECE	BROJ SKUPINA	BROJ DJECE	BROJ ODGOJNO ZDRAVSTVENIH DJELATNIKA
1.	Ciciban	2-3 god	1	21	2
		1-3 god	1	20	3
		1-3 god	1	21	3
		3-4god	1	21	2
		3-5god	1	23	2
		4-5god	1	23	2
		4-6 god	1	24	2
		4-6 god	1	24	2
		4-6 god	1	25	2
		4-6 god	1	25	2
			Ukupno		10
2.	Jazine	1-3 god	1	20	3
		2-3 god	1	20	3
		3-4 god	1	21	2
		4-6 god	1	22	2
		4-6 god	1	24	2
		4-6 god	1	23	2
		4-6 god	1	22	2
		predškola	1	20	0,5
	Ukupno		8	172	16,5
3.	Duga	3-6 god	1	20	2,5
		3-6 god	1	22	2
	Ukupno		2	42	4,5
	Maslačak				

4		3-5 god 3-6god predškola	1 1 1	22 22 18	3 2 0,5
	Ukupno		3	62	4,5
5.	Vladimir Nazor	3-6god. 3-6god.	1 1	22 20	4
	Ukupno		2	42	4
6.	Ričina	pet satni 3-6god,	1	15	1
7.	Tratinčica	4-6god predškola	1	22+1 1(integrirano)	2
8.	Smiljevac	1-2 god 2-4 god 4-6 god 3-5 god predškola predškola	1 1 1 1 2	20 21 23 23 41	3 2,5 2 2 2 x 0,5
	UKUPNO		6	128	11
9.	Kožino	3-5 predškola	1	18+2 (2integrirano)	3 (2 odg. na pola r.v.)
10.	Vrtić u bolnici	3-6 god.	1	20	1

	UKUPNO JASLICE	7	143	
	UKUPNO VRTIĆ	24	526	
	UKUPNO PREDŠKOLA	4	82	
	SVEUKUPNO	35	751	73(8 na p. r.v.)

PODACI O DJELATNICIMA

a) Stručni djelatnici

- ravnatelj	1
- pedagog	2
- psiholog	1
- defektolog	1
- glavna medicinska sestra	1
- odgojitelji	71 (8 na pola norme) 10 iz „Mreža za dar“
-kineziolog	1

b) Administrativni djelatnici

- tajnik	1
- voditelj računovodstva	1
-administrativno vodstveni djelatnici	3
- ekonom	1

c) Tehnička služba

- šef kuhinje	1
- KV kuhar	4+ 2 p. r. v. „Mreža za dar“
- PK kuhar	12+6 p.r.v. „Mreža za dar“
- spremačice	15(2 na pola norme)+ 3 p.r.v. “Mreža za dar“
- pralja	1
- domar – ložač	2
- vozač	1+ 1 p.r.v. “Mreža za dar“

Sveukupno DV Sunce započinje pedagošku godinu 2019./20. sa 142 radnika od čega je pet spremačica, dva kuhara, jedan vozač, šest servirki i osam odgojitelja na pola norme, (četiri odgojitelja na određeno vrijeme za potrebe jaslica i četiri na pola norme na određeno vrijeme za program predškole).

ORGANIZACIJA RADNOG VREMENA

Pedagoška godina u Dječjem vrtiću «Sunce» Zadar, počinje 02. rujna 2019. godine i trajat će do 31.kolovoza 2020. godine. I ove pedagoške godine, kao i prethodnih godina, nastojat ćemo uskladiti interese i želje korisnika naših usluga s materijalnim i prostornim mogućnostima vrtića.

Rad u jaslicama i vrtićima organiziran je na slijedeći način:

- primarni boravak jaslica od 06.30 – 16.30 sati
- primarni boravak vrtića od 06.30 – 16.30 sati
- primarni boravak vrtića (5,5 satni) od 07.30 – 13 sati
- predškola od 16– 18,30 sati
  - program rada s nadarenom djecom 1x tjedno po 2 sata
  - program rada „Vrtić u bolnici“ od 11-17 sati
  - sportski program integriran u redovni program 8-12; 16-18,30
  - smjenski rad vrtića do 22 sata

Navedene vrste programa provodimo u skladu sa željama , interesima i potrebama roditelja. Omogućen je nesmetan rad roditelja koji rađe u smjenama, organiziranjem smjenskog rada vrtića do 22 sata. Svi roditelji su upoznati s odredbama DPS-a da dijete ne smije boraviti u vrtiću duže od deset sati.

TJEDNA ORGANIZACIJA RADA

Svoju tjednu organizaciju rada Dječji vrtić «Sunce» Zadar organizirao je na bazi petodnevnog radnog tjedna sukladno gospodarstvu Grada Zadra. Svi zaposlenici u Dječjem vrtiću «Sunce» Zadar ostvaruju 40 satni radni tjedan. Struktura radnog vremena odgojno – obrazovnih djelatnika u okviru je 40 satnog radnog vremena tjedno.

U skladu sa zadaćama koje djelatnici DV Sunce obavljaju, slijedi prikaz satnice odgojitelja i stručnih suradnika za pedagošku godinu 2019./20.

STRUKTURA RADNOG VREMENA ODGOJITELJA

I NEPOSREDNI RAD S DJECOM	219x 5,5
	=1204,5
II PRIPREMA ZA RAD	248
- planiranje odgojno – obrazovnog rada (makro, mikro, dnevno)	
	154
- valorizacija odgojno – obrazovnog rada (adaptacija, makro)	

- oblikovanje i uređenje unutarnjih prostora, izrada didaktike	26
- vođenje ostale dokumentacije (matične knjige, ljetopisa, podaci o djeci, ankete)	34
III SURADNJA S RODITELJIMA	48
- roditeljski sastanci	8
- zajedničko druženje, izleti, priredbe, svečanosti	10
- kutić za roditelje	10
- individualni kontakt	20
IV STRUČNO USAVRŠAVANJE	142
- individualno stručno usavršavanje	108
- odgojiteljsko vijeće	8
- timski sastanci	10
• interne skupine (radionice)	16

REKAPITULACIJA

I NEPOSREDAN RAD S DJECOM	1204,5
II PRIPREMA ZA RAD	248
III SURADNJA S RODITELJIMA	48
IV STRUČNO USAVRŠAVANJE	142
V DNEVNI ODMOR	109,5
VI GODIŠNJI ODMOR I BLAGD.	96+240

SVEUKUPNO **2088 sati**

STRUKTURA RADNOG VREMENA STRUČNO RAZVOJNE SLUŽBE

I RADNO VRIJEME STRUČNO RAZVOJNE

SLUŽBE: NEPOSREDAN RAD

- ravnatelj od 08.00 – 14.30 sati
- pedagog od 08.00 – 14.30 sati
- psiholog od 08.00 – 14.30 sati
- defektolog od 08.00 – 14.30 sati
- glavna medicinska sestra od 08.00 – 14.30 sati
- voditelj sportskog programa od 8-12 i od 16-18,30

I NEPOSREDAN RAD

219X 6,5=1423,5

II PLANIRANJE, PROGRAMIRANJE, PRIPREMA ZA RAD

I VALORIZACIJA

116 sati

- individualni godišnji plan i izvedbeni program svakog člana RD	48
- priprema za rad s djecom, roditeljima i odgojiteljima	40
- valorizacija godišnjeg plana i programa	28
III NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE	103 sata
- odgojiteljsko vijeće	10
- grupni oblici – radionice	22
- ostali stručni skupovi (seminari, simpoziji, edukacije)	21
- individualno stručno usavršavanje	50

REKAPITULACIJA

I NEPOSREDAN RAD	1423,5
II PLANIRANJE, PROGRAMIRANJE, PRIPREMANJE, VALORIZACIJA	116
III NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE	103
IV DNEVNI ODMOR	109,5
V GODIŠNJI ODMOR I BLAGD.	96+240
SVEUKUPNO	2088 sati

Djelomičnoj reorganizaciji radnog vremena pristupamo nakon formiranih skupina i ukoliko se predvidi kvalitetniji, sigurniji i prihvatljiviji način rada s djecom.

RADNO VRIJEME UPRAVNO – ADMINISTRATIVNO – TEHNIČKE SLUŽBE

Radno vrijeme tajnika, voditelja računovodstva i administrativno – računovodstvenih djelatnika traje od 08.00 do 16.00 sati;
radno vrijeme domara – ložača u pravilu je od 07.00 do 15.00 sati. Ukoliko unutarnja organizacija rada vrtića zahtjeva drugačije radno vrijeme, domar – ložać prilagodit će se potrebama vrtića, ali sve u okviru 40 satnog radnog vremena;
- radno vrijeme vozača traje od 06.30 do 14.30 sati; 16-20
- rado vrijeme kućnog majstora traje od 7-15 sati
- radno vrijeme ekonoma traje od 07.00 do 15.00 sati;
- radno vrijeme kuharica traje od 06.30 do 14.30 sati; 16-20
- radno vrijeme PK kuharica traje od 06.30 do 14.30 sati; 16-20
- radno vrijeme spremačica organizirano je u dvtri smjene i to:
I smjena od 06.30 do 14.30 sati
II smjena od 11.00 do 19.00 sati.
III smjena od 18,30-22,30

U pojedinim objektima može doći do pomaka radnog vremena tehničke službe ukoliko se ukaže potreba.

Ukupan broj radnih sati po djelatniku u 2019. /2020. godini iznosi 1752 sata, 240 sati godišnjeg odmora i 96 sati blagdana što sveukupno čini 2088 plaćena sata za svakog radnika. Obračun plaće vrši se na bazi 40-satnog radnog vremena za sve djelatnike, za svaki mjesec unatrag, a za zaposlenike na pola norme na bazi 20-satnog radnog vremena.

2. MATERIJALNI UVJETI RADA

S ciljem poboljšanja življenja djece i radnika u vrtiću, a u skladu s materijalnim mogućnostima, planiramo ulaganje u prostorno uređenje vrtića kako slijedi u tabelarnom prikazu:

<i>Objekt</i>	<i>Zadatak</i>	<i>Sredstva</i>	<i>Nositelj</i>	<i>Rok</i>
<i>PO VLADIMIR NAZOR</i>	<i>Uređenje igrališta, brušenje i lakiranje parketa, bojanje zidova</i>	<i>Vlastita sredstva Grad Zadar</i>	<i>Ravnatelj</i>	<i>VII-VIII 2020.</i>
<i>PO MASLAČAK.</i>	<i>Brušenje i lakiranje parketa, bojanje zidova</i>	<i>Vlastita sredstva Grad Zadar</i>	<i>ravnatelj</i>	<i>VII – VIII 2020.</i>
<i>PO JAZINE JASLICE</i>	<i>Uređenje igrališta</i>	<i>Vlastita sredstva Grad Zadar</i>	<i>ravnatelj</i>	<i>I-II 2019.</i>

U želji da poboljšamo uvjete rada nužno je nabaviti i slijedeće:

- posuđe za potrebe centralne kuhinje*
  - radnu odjeću i obuću novih radnika*
  - radnu odjeću i obuću ostalih radnika*
  - novu stručnu literaturu i literaturu za djecu*
  - pedagoške, računovodstvene i pravne časopise*
  - dopuna didaktike za rad u posebnim programima*
  - didaktika za obogaćivanje redovnog programa*
  - daljnje ulaganje u edukaciju i stručno usavršavanje djelatnika*
  - posteljina za dječje krevetiće*
  - dopuna didaktike i sportske opreme za sportski program*

3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST DJECE

U skladu s Nacionalnim kurikulumom ranog i predškolskog odgoja isplanirane su glavne zadaće zdravstvenog voditelja.

Nositelji aktivnosti: zdravstveni voditelj u suradnji s odgojiteljima, stručnim suradnicima, roditeljima i stručnjacima

Vrijeme ostvarenja: tijekom pedagoške godine

3.1. Djelovanje na očuvanju i unapređenju zdravlja djece i njihovog psiho-fizičkog razvoja pravovremenim i kvalitetnim zadovoljenjem razvojnih potreba i prava djece

- upoznavanje s dječjim zdravstvenim i socijalnim statusom uz praćenje (individualni i inicijalni razgovori s roditeljima)
- poduzimanje svih potrebnih mjera u svrhu zaštite i prevencije zaraznih bolesti u objektima
- vršenje antropometrijskog mjerenja djece dva puta godišnje i analiza istog, individualna analiza grupe i općenito na razini vrtića
- briga o osobnoj higijeni, higijeni ruku i tijela, posebno vlasništva u cilju ranog otkrivanja ušiju
- prilagođavanje dnevnog ritma u predškolskoj ustanovi individualnim potrebama djece (prehrana, izmjena aktivnosti i odmora, boravak na zraku...)
- osiguranje općih i sigurnosnih uvjeta za boravak djece u predškolskoj ustanovi (mikroklimatski uvjeti, higijena prostora, organizacija prostora) s naglaskom na ostvarivanje aktivnosti zaštite i razvoja sposobnosti samozaštite kod djece
- rad na stvaranju pozitivnog odnosa prema liječniku, medicinskoj sestri te prema cijepljenju
- djelovanje na fizičkoj i psihičkoj sigurnosti djece u skladu sa Sigurnosno zaštitnim i preventivnim programom i protokolom postupanja u rizičnim situacijama
- bogaćenje dječje spoznaje o navikama zdravog življenja s naglaskom na važnost svakodnevne fizičke aktivnosti

- razvijanje pozitivnih i prihvatljivih stavova prema djeci s posebnim potrebama (naglasak na identifikaciji i provođenju odgovarajućih mjera i aktivnosti, te uključivanje u aktivnosti)
- poticanje samoposluživanja u svrhu unapređenja kulture prehrane posebno u jaslicama (PO Ciciban, Jazine i Smiljevac).

3.2. Edukacija djece, roditelja i djelatnika posebice na području zdravlja i stjecanja navika zdravog života, poznavanja i zadovoljavanja razvojnih potreba

- nastavak rada na projektima Riblja kašeta zdravlja i Živjeti zdravo
- u suradnji sa epidemiolozima organiziranje roditeljskih sastanaka sa zdravstvenim temama
- u suradnji s Crvenim križem radionice Prve pomoći za tehničko osoblje i kuhare
- u suradnji s pedijatrom OB Zadar dr. Milićem ciklus edukacija za odgojitelje i roditelje na temu „ Dijabetes kod djece“.

3.3. Djelovanje na očuvanju zdravlja i očuvanju zdravog življenja putem odgovarajuće prehrane

- primjena normativa po obrocima
- poštivanje individualnosti dječjih potreba pri konzumaciji obroka
- razvoj kulture prehrane i zbrinjavanje otpadaka
- primjena HACCAP sustava u svakom prostoru
- obogaćivanje jelovnika –zdrava prehrana (žitarice, plava riba)
- implementacija ribljih obroka dva puta tjedno u jelovnik vrtića kao rezultat provedenog projekta Kašeta zdravlja
- svakodnevna košarica sezonskog voća i povrća koja je uvijek na dohvat djece

3.4. Održavanje i unapređivanje sanitarno-higijenskih uvjeta (prostor, sanitetski i zdravstveni materijal, sportski rekviziti, kontrola zdravlja, HACCAP sustav..)

- primjena zakonskih akata o zaštiti na radu

- vođenje brige o zdravstvenim pregledima djelatnika (sistematskim), pregledima za sanitarnu iskaznicu i tečajevima higijenskog minimuma
- provođenje mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije prema planu ili ukazanoj potrebi
- svakodnevna dezinfekcija sanitarnih čvorova, prema planu čišćenja, vođenje evidencije
- redovito provjetravanje prostorija
- redovito mijenjanje dječje posteljine
- održavanje čistoće okoliša vrtića
- provođenje dezinfekcije igračaka i rekvizita koje koriste djeca
- upućivanje bolesne djece kod liječnika, te inzistiranje na donošenju ispričnica nakon bolesti
- kompletno održavanje čistoće u Ustanovi prema planu čišćenja, te vođenje evidencije čišćenja

4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

4.1. Uvod

Odgojno obrazovni rad DV Sunce odvijat će se u skladu sa smjericama Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.) te odrednicama iz Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.) kao i Prijedloga koncepcije razvoja predškolskog odgoja (1991.) primjenjujući humanističko-razvojnu koncepciju u pedagoškoj praksi s tendencijom kontinuiranog unaprjeđenja iste s ciljem poticanja cjelovitog razvoja svakog djeteta.

Odgojno-obrazovni rad DV Sunca bit će usmjeren k ostvarivanju *specifičnih ciljeva* (osiguravanje dobrobiti za dijete, poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece, razvoja kompetencija, ostvarivanje prava djece na jednakost šansi) utemeljenih na *specifičnim polazištima* (postojećim dokumentima i suvremenom shvaćanju djeteta i organizacije vrtića) i *vrijednostima* (znanje, identitet, humanizam i tolerancija, odgovornost, autonomija, kreativnost) će se primjenjivati *specifična načela* (fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa, suradnja s tendencijom ka partnerstvu vrtića s roditeljima/skrbnicima i širom zajednicom, osiguranje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju te otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse).

Navedeni ciljevi, polazišta, vrijednosti i načela predstavljat će okosnicu za oblikovanje odgojno obrazovnog procesa DV Sunce koji će sadržavati *značajke kurikulumu vrtića* (integrirani, razvojni, humanistički, konstruktivistički i sukonstruktivistički).

Aktivnostima iz Godišnjeg plana i programa DV Sunce nastojat će se osigurati uvjeti za razvoj osobne, emocionalne i tjelesne dobrobiti u skladu s razvojnim mogućnostima i interesima djece s ciljem razvijanja osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje (*komunikacija na materinskom jeziku, komunikacija na stranim jezicima, matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju, digitalna kompetencija, učiti kako učiti, socijalna i građanska kompetencija, inicijativnost i poduzetnost, kulturna svijest i izražavanje*).

4.2. Planiranje i oblikovanje odgojno-obrazovnog procesa

Odgojno-obrazovni rad s djecom rane i predškolske dobi planirat i oblikovat će se cjelovito, a ne parcelizirano i unaprijed sadržajno određeno, što znači da će svaka aktivnost istodobno sadržavati potencijal podupiranja različitih aspekata djetetova cjelovitog razvoja (Slunjski, 2011.) i ostvarivanja dobrobiti za dijete.

Programima dječjeg vrtića Sunce nastojat će se osigurati uvjeti za razvoj osobne, emocionalne i tjelesne dobrobiti, te obrazovne i socijalne dobrobiti u skladu s razvojnim mogućnostima i interesom djeteta kao i razvijanje *osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje*. U svim programima DV Sunce promicat će se planiranje i provođenje cjelovitog odgojno-obrazovnog procesa utemeljenog na vrijednostima koje bi iz perspektive povijesti, kulture, suvremenih događanja i projekcije budućnosti težile unapređivanje intelektualnog, društvenog, moralnog i duhovnog razvoja djece kroz vrijednosti: znanje, humanizam i toleranciju, identitet, odgovornost, autonomiju i kreativnost (Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, 2014.).

4.2.1. Integrirani programi

Nositelj zadatka: ravnatelj, stručni suradnici, odgojitelji

Vrijeme realizacije: tijekom godine

Program predškole – temeljem Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN broj 10/97, 107/07 i 94/13), odgoj i obrazovanje predškolske djece je u sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja što znači da je od pedagoške godine (2014./2015.) Program predškole obavezan za svu djecu u godini pred polazak za školu. Cilj programa predškole je razvijanje i unaprjeđivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja. Provođen će se u skladu s humanističko-razvojnou koncepcijom i Programskim usmjerenjem odgoja i obrazovanja predškolske djece što znači da će se poticati cjelovit razvoj djeteta poštivanjem prava na osobnost u zadovoljavanju individualnih potreba (općih i posebnih). Program predškole provodit će se u obliku integriranog i posebnog programa DV Sunce. Integrirani program provodit će se u svim redovitim vrtićkim skupinama. Posebni program (u trajanju od 2,5 sata)

provodit će se u 4 odgojne skupine raspoređenih po područnim objektima u Jazine (1), Maslačak (1) i Smiljevac (2).

Sigurnosno zaštitni i preventivni program - provodit će se i dalje s ciljem:

- osiguravanja maksimalne sigurnosti djece tijekom boravka u vrtiću
- osiguravanja sigurnosti djece u prometu
- poučavanja djece o opasnim situacijama te razvijanja vještine prepoznavanja i snalaženja u istim
- poučavanja odgajatelja na temu prevencije ozljeda (putem predavanja, radionica i kratkog tečaja prve pomoći)

Sadržaj programa provodit će se kroz sklopove aktivnosti:

- Sigurni u vrtiću
- Sigurni u dvorištu
- Sigurna i kvalitetna prehrana
- Sigurno okruženje
- Sigurni u prometu

Dio sadržaja programa provodit će se kroz suradnju s roditeljima i vanjskim suradnicima. Sve rizične situacije bit će evidentirane u za to predviđenim protokolima. Program će se valorizirati na kraju godine na nivou ustanove.

Program prevencije ovisnosti – provodit će se s ciljem razvoja zdravog odnosa prema sebi, drugima i životu uopće. Nastavit će se provoditi kroz sadržaje zdravstvenog, ekološkog i vjerskog odgoja te kroz razne igre i aktivnosti za poticanje socio-emocionalnog razvoja (npr. "Moje tijelo", „To sam ja“, "Pozor s lijekovima", "Birajmo zdravu hranu", "Značaj vode za život", blagdanska zbivanja, "Igre ogledalima", "Upoznaj samog sebe", "Igre opuštanja", „Kutija puna osjećaja“).

Program za suzbijanje korupcije – cilj ovog programa je jačanje osobnog identiteta kao pretpostavke za uspostavljanje prosocijalnih vještina (ljubav, prijateljstvo, pravednost, nenasilje, solidarnost, suradnja, poštovanje) te prihvaćanje sebe kao dio zajednice koja osigurava prava, ali zahtijeva i odgovornost.

Program odgoja i obrazovanja za ljudska prava – odgoj za ljudska prava u sustavu predškolskog odgoja treba shvatiti kao odgojno načelo u svim segmentima odgojnog djelovanja. Sastavni je dio svakodnevnog života, ugrađen u sve životne situacije. Naime,

dijete treba odgajati u okruženju u kojem se poštuju njegova prava da bi na temelju naučenog o ljudskim pravima i stečenog iskustva bilo spremno djelovati u zaštiti osobnih prava kao i prava drugih. Jačanjem svijesti djece o njihovim osobnim pravima i pravima drugih započinje proces promicanja mira i demokracije u društvu. Usvajanje znanja i vještina važnih sa stajališta uspostavljanja kvalitetnih međuljudskih odnosa, učenje o osobnoj vrijednosti, te razvijanje empatije temelj su koji podržava doktrinu ljudskih prava i odgovornosti, a koji je potreban djetetu da razumije svoja prava kao djeteta i temeljna prava svih ljudskih bića. Važni datumi za promicanje prava djece: Dječji tjedan, Međunarodni dječji dan, Međunarodni dan tolerancije, Međunarodni dan starijih osoba, Međunarodni dan invalida, Dan ljudskih prava, Međunarodni dan bolesnika, Svjetski humanitarni dan.

Program obuhvaća:

- odgoj za ljudska prava
- odgoj za demokratsko građanstvo
- identitetni i interkulturalni odgoj i obrazovanje
- odgoj za mir i nenasilno rješavanje sukoba
- odgoj za održivi razvoj
- odgoj za sprečavanje predrasuda i diskriminacije
- istraživanje humanitarnog prava i sl.

Obogaćeni i diferencirani program provodit će se s ciljem osiguravanja uvjeta za razvoj potencijala svakog djeteta kroz obogaćeno okruženje, zahtjevna didaktika i aktivnosti koje potiču aktivno učenje, kreativnost, originalnost i kritičko mišljenje. I ove pedagoške godine naglasak će biti na projektnom planiranju u skladu s dječjim interesima kao npr u PO Jazine planira se „Upoznajmo životinje po kontinentima“, „Upoznajmo zemlje svijeta“, u PO Vladimir Nazor „Rastemo uz priču“, „Putujemo svijetom uz knjigu“, u PO Kožino „Kako živi naše selo“, u PO Maslačak „Naši vrtićki ljubimci - Ribice“, u PO Smiljevac, u PO Ciciban „Mali istraživači“.

Ekološki program – provodit će se kontinuirano s ciljem razvoja ekološke osjetljivosti i vještina kod djece te sustavnog poticanja pozitivnih stavova i odnosa prema okolišu. Neke od aktivnosti bit će vezane za očuvanje i upoznavanje kulturne baštine zavičaja, upoznavanje

zdrave prehrane (provođenje projekta „Valorizacija, promocija i plasman autohtonih tradicionalnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Zadarske županije“ i „Riblja kašeta zdravlja), očuvanje okoliša, njegu biljaka i životinja, razne posjete, eko radionice itd. Obogaćivat će se program s ekološkim sadržajem (npr. oprema kutića prirode; sudjelovanjem u raznim manifestacijama; projekti – *Recikliramo, Zdrava hrana, Voće i povrće*; izložbe, obilježavanje eko dana: Međunarodni dan ozonskog omotača, Dan zdrave hrane, Dani kruha, Dani jabuka, Dan voda, Dan nepušača, Dan Planeta Zemlje, Dan zaštite okoliša). U PO Ciciban nastavlja se odvajanje biootpada korištenjem kompostera doniranog kroz projekt Zeleni vrtić. Udruge za ruralni razvoj Ravnih kotara. U PO Duga i PO Tratinčica odgojitelji i djeca održavaju zelene površine vanjskog prostora vrtića. Također zajedno sade i održavaju sezonsko voće i povrće.

Inkluzija djece s posebnim potrebama - uključivanjem djece s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju slijede se specifične vrijednosti i načela Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. U DV Sunce planiraju se aktivnosti za poticanje senzibiliteta odgojnih djelatnika za prihvaćanje različitosti kod djece kroz: savjetovanje, radionice, ukazivanje na važnost poticajnog prostorno- materijalnog okruženja i individualni kontakt.

Kroz poticajno socijalno okruženje senzibilizira se djecu za posebne potrebe drugih, prihvaćanje različitosti drugih i shvaćanje važnosti međusobne povezanosti s njima, a sve u cilju građenja međusobno skrbnih odnosa. Takvim pristupom omogućuje se afirmacija ideje ostvarivanja prava djece na jednake šanse tj. ostvarivanja jednakih prava za sve. Članovi stručno razvojne službe i ove će godine raditi na prepoznavanju djece s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju temeljem podataka iz inicijalnih razgovora s roditeljima novoupisane djece, liječničkih potvrda o obavljenom sistematskom zdravstvenom pregledu i drugih nalaza, mišljenja te rješenja nadležnih tijela i ustanova, a osim toga i na temelju zapažanja odgojitelja o posebnostima u razvoju pojedine djece. Djeca s uočenim razvojnim posebnostima će se intenzivnije pratiti i poticati

4.2.2. Posebni program

Nositelj zadatka: ravnatelj, stručni suradnici, odgojitelji

Vrijeme realizacije: tijekom godine

Sportski program

Nositelj zadatka: kineziolog i odgojitelji

Vrijeme realizacije: tijekom godine

Planiranje odgojno-obrazovnog rada provodit će se u skladu s humanističko-razvojnou koncepcijom i Programskim usmjerenjem odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi, vodeći računa o posebnostima i individualnim potrebama djeteta. Planirat će se zadaće po razvojnim područjima i sklopovi aktivnosti u odnosu na dob i mogućnost djece. Bitna značajka plana i programa sportskih aktivnosti je da se temelji na osobinama psihofizičkog razvoja djece i potiče cjelovit razvoj svakog djeteta. Dugoročni cilj sportskog programa bit će osvješćivanje važnosti i stvaranje navike sustavnog tjelesnog vježbanja te optimalan utjecaj na višestrani psihosomatski razvoj djeteta, dok su kratkoročni ciljevi upoznati djecu s osnovnim elementima pojedinih sportova i sportskih igara, sustavnim i kontinuiranim vježbanjem utjecati na poboljšanje funkcionalnih i motoričkih sposobnosti te lokomotornog sustava, poticati razvoj zdravstvene kulture i osobne higijene radi čuvanja i unapređivanja svojega zdravlja i zdravlja okoline te utjecaj na kvalitetan rast i razvoj djece. Sportski program provodit će se u svim programima DV Sunce s pripadajućim sredstvima i opremom za provođenje sportskog programa primjerenog razvojnim karakteristikama djece rane i predškolske dobi.

Praćenje i vrednovanje djetetova razvoja i postignuća (antropološki status), kroz dnevna zapažanja, tjedne i tromjesečne (inicijalno, tranzitivno i finalno testiranje) valorizacije provodit će kineziolog u suradnji s odgajateljicama. Tijekom godine program će se obogaćivati sudjelovanjem u raznim sportskim manifestacijama kao npr. 18. Dječji olimpijski festival, Malonogometni turnir, Živjeti zdravo , itd.).

Vjerski program

Nositelj zadatka: educirane odgojiteljice

Vrijeme realizacije: tijekom godine

Program Vjerskog odgoja nastavit će se provoditi u mješovitoj odgojnoj skupini u PO Ciciban. U svim ostalim odgojnim skupinama provodit će se integrirani program vjerskog odgoja u skladu s Programskim usmjerenjem odgoja i obrazovanja predškolske djece. Program će se provoditi u svim objektima kroz razne sadržaje s blagdanskim temama (projektno): Dan zahvalnosti za plodove Zemlje, prigodne blagdanske predstave, Uskrсни trenutci, razne izložbe, posjeti.

Program ranog učenja jezika (engleski jezik)

Nositelj zadatka: educirane odgojiteljice

Vrijeme realizacije: tijekom godine

Verificiran od strane Ministarstva nastavit će se provoditi u jednoj odgojnoj skupini PO Vladimir Nazor. Ciljevi i zadaće koji se odnose na usvajanje engleskog jezika obuhvaćat će razvijanje motivacije i pozitivnog odnosa spram učenja stranog jezika, upoznavanje s izgovorom i intonacijom engleskog jezika, razvijanje izričaja na engleskom jeziku, slušanje s razumijevanjem, upoznavanje s elementima druge kulture, razvijanje tolerancije prema drugim kulturama te stjecanje sigurnosti i samopouzdanja u izražavanju na engleskom jeziku. U radu će se koristiti raznovrsne metode rada (igra kao osnovni oblik rada, ritmičke vježbe, pjevanje, slušanje, dijalog, dramatizacija, pokretne igre u kombinaciji s pjevanjem) prilagođene psihofizičkom uzrastu djece. Roditelji će se putem anketa izjasniti za prihvaćanje istog. Program će provoditi odgojitelj profesor engleskog jezika.

Program odgojno-obrazovnog rada s djecom u dobi od 2. godine do polaska u školu na Odjelu za pedijatriju Opće bolnice Zadar

Nositelj zadatka: odgojitelji, stručni suradnici vrtića, stručni suradnici bolnice, ravnatelj

Vrijeme realizacije: tijekom godine.

I ove pedagoške godine timskim radom djelatnika dječjeg vrtića Sunce i Opće bolnice Zadar radit će se na osmišljavanju kvalitete rada Vrtića u Bolnici za vrijeme boravka djeteta u bolnici. Glavni cilj programa je prevencija i/ili ublažavanje očekivanog emocionalnog poremećaja nastalog zbog hospitalizacije djeteta te će se u skladu s tim prostor će se obogaćivati materijalnim poticajima i primjerenim sadržajima. Programske zadaće provodit će se prema Programskom usmjerenju humanističke orijentacije, vodeći računa o posebnostima i individualnim potrebama oboljelog djeteta. Program će se vrednovati prema sljedećim kriterijima kao što su: procjena ponašanja i snalaženja djeteta u novom (bolničkom) okruženju (interakcija s drugom djecom i odraslima), procjena ponašanja djeteta u igri, mogućnost izbora poticajnog materijala, utjecaj okruženja u ublažavanju stresa kod djeteta i procjena zadovoljstva roditelja s vrstom stručne pomoći

Program rada igraonice za potencijalno darovitu djecu predškolske dobi

I u ovoj pedagoškoj godini provodit će se poseban program za rad s potencijalno darovitom djecom koji je reverificiran od strane MZO. Cilj programa je poticanje cjelovitog razvoja djetetovih potencijala u svim razvojnim područjima koje slijedi načela individualizacije i diferencijacije. U istom cilju planira se i dalje rad na senzibilizaciji odgojitelja za proces ranog prepoznavanja, identifikacije i planiranje rada s darovitom djecom na razini odgojne skupine – obogaćeni sadržaji (projekti). Program igraonice ustrojen je kao kraći specijalizirani program kojeg organizira DV Sunce te će se odvijati u PO Duga u popodnevnim satima (17 - 19) jednom tjedno. Program za darovitu djecu u Igraonici odvijat će se od studenog 2019. do srpnja 2020. godine. Rad će se odvijati u jednoj skupini potencijalno darovite djece od 5 godine do polaska u školu. Skupina će se sastojati od 5 do 10 djece, s mogućnošću uključivanja pojedinog darovitog djeteta u program i tijekom godine, slijedeći načelo kontinuiranog prijema. Rad u igraonici provodit će dvije odgojiteljice u suradnji sa stručnim suradnicima.

4.3. Razvojni ciljevi programa DV Sunce

Svi programi DV Sunce ostvarivat će se kroz globalne sadržaje i aktivnosti, usklađene s individualnim potrebama, razvojnim mogućnostima i interesima djece, a u odnosu na dobrobiti djece (Tablica 1.)

Tablica 1.

Razvojne zadaće integriranih i posebnih programa DV Sunce u odnosu na dobrobiti djeteta		Aktivnosti djece
<p>Osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit (subjektivan osjećaj; biti zdrav, zadovoljan i osjećati se dobro)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razvoj motoričkih vještina - usvajanje higijenskih, prehrambenih i navika kretanja kao preduvjeta zdravlja - uživanje u različitim interakcijama i aktivnostima otvorenost djeteta prema svijetu oko sebe i prema novim iskustvima - smirenost (odsutnost osjećaja ugroženosti, nemira, zabrinutosti) - samoprihvatanje djeteta (izražavanje emocija, prihvaćanje sebe) - samopoštovanje i samosvijest djeteta - sposobnost privremene odgode zadovoljavanja svojih potreba - razvoj identiteta djeteta (osobnog i socijalnog) - spremnost djeteta na donošenje odluka koje se odnose na njegove aktivnosti - razvoj samostalnosti mišljenja i djelovanja - procjenjivanje mogućih posljedica svojih akcija tj. razmatranje načina njihova ostvarenja - inicijativnost i inovativnost djeteta - samoiniciranje i samoorganiziranje vlastitih aktivnosti - promišljanje i samoprocjena vlastitih aktivnosti i postignuća 	<p>Životno- praktične i radne, društvene i društveno- zabavne, umjetničko izražavanje i stvaranje djece, istraživačko- spoznajne, specifične aktivnosti s kretanjem</p>

<p style="text-align: center;">Obrazovna dobrobit (uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - radoznalost i inicijativnost djeteta - kreativnost, stvaralački potencijal djeteta - percepcija sebe kao osobe koja može i voli učiti - otkrivanje radosti i korisnosti učenja - propitivanje vlastitih ideja i teorija (metakognitivne sposobnosti djeteta) - stvaranje i zastupanje novih ideja - argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja - identifikaciju različitih izvora učenja i njihovu raznovrsnu primjenu - idejnu izradu i vođenje projekata (djetetovih i onih potaknutih od odgojitelja) - visoku uključenost djeteta u odgojno-obrazovne aktivnosti (zaokupljenost) - osvještavanje procesa vlastitog učenja, upravljanja njime i postupno preuzimanje odgovornosti za taj proces - samoprocjenu djeteta u području učenja 	<p style="text-align: center;">Životno - praktične i radne, društvene i društveno - zabavne, umjetničko izražavanje i stvaranje djece, istraživačko - spoznajne, specifične aktivnosti s kretanjem</p>
---	---	---

<p style="text-align: center;">Socijalna dobrobit (uspješno interpersonalno funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razumijevanje i prihvaćanje drugih i njihovih različitosti (proizašlih iz vjerskih, rasnih, nacionalnih, kulturoloških i drugih različitosti ili posebnih potreba) - usklađenost s obrascima, pravilima, normama i zahtjevima socijalne grupe/zajednice - uspostavljanje, razvijanje i održavanje kvalitetnih odnosa djeteta s drugom djecom i odraslima - aktivno sudjelovanje, pregovaranje i konstruktivno rješavanje konfliktnih situacija - zajedničko (usklađeno) djelovanje djeteta s drugima (djecom i odraslima) - etičnost, solidarnost i tolerancija djeteta u komunikaciji s drugima - mogućnost prilagodbe djeteta novim, promjenjivim situacijama i okolnostima (fleksibilnost i adaptabilnost) - percepciju sebe kao važnog dijela zajednice/okruženja - osjećaj prihvaćenosti i pripadanja - percepciju sebe kao člana zajednice koji ima priliku i mogućnosti pružanja doprinosa zajednici - odgovorno ponašanje djeteta prema sebi i drugima 	<p style="text-align: center;">Životno- praktične i radne, društvene i društveno- zabavne, umjetničko izražavanje i stvaranje djece, istraživačko- spoznajne, specifične aktivnosti s kretanjem</p>
--	--	--

U realizaciji odgojno obrazovnog procesa slijedit će se specifična načela koja se odnose na:

- fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa,
- suradnja s tendencijom ka partnerstvu vrtića s roditeljima/skrbnicima i širom zajednicom,
- osiguranje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju,
- otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse.

4.3.1. Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa

Fleksibilna organizacija (makro i mikro)

Nositelj zadatka: ravnatelj, stručni suradnici, odgojitelji

Vrijeme realizacije: tijekom godine

I u ovoj pedagoškoj godini radit će se na razvoju predškolskog kurikulumu i stvaranju uvjeta za zadovoljavanje potreba i prava djece, roditelja, kulturne i društvene sredine. Sustavno i planski radit će se na uspostavljanju fleksibilne organizacije i uvjeta rada u dječjem vrtiću i to:

- *fleksibilno vrijeme odlaska/dolaska djece* u vrtić prema potrebama djece i roditelja,
- *radno vrijeme odgojitelja* prilagođavat će se potrebama djece u cilju dužeg zajedničkog rada odgojitelja što bi se trebalo pozitivno odraziti na kvalitetu rada, a u inkluzivnim odgojnim skupinama osigurati će se posebni uvjeti za rad,
- *dnevni odmor djece* - organizirati će se prema potrebama djece na razini odgojne skupine u suradnji s djecom i roditeljima, s naglaskom u PO Jazine, PO Smiljevac i PO Ciciban
- *prehrana po principima samoposluživanja* - osiguravati će se uvjeti za samoposluživanje u svim odgojnim skupinama, s naglaskom u PO Jazine, PO Smiljevac i PO Ciciban
- *prilagodba jelovnika za djecu s posebnim prehrambenim potrebama,*
- *adaptacija djece.*

4.3.2. Adaptacija djece

Omogućiti i osigurati uvjete za kvalitetnu prilagodbu djece na polazak u jaslice i vrtić te prevenciju stresa kod djece, roditelja i odgojitelja tijekom procesa prilagodbe. Posebnu pozornost usmjeravati na kvalitetnu interakciju i poticaje za djecu u drugoj i trećoj godini života. Osiguravati će se uvjeti za lakšu adaptaciju prije samog dolaska djece u jaslice na nove situacije, a to su sastanci s roditeljima jaslične dobi (DV Ciciban, Jazine, Smiljevac) na kojima se planira upoznati roditelje sa specifičnostima perioda prilagodbe kako bi se olakšalo međusobno odvajanje. Roditelje će se informirati o procesu adaptacije djeteta, organizirati će se nazočnost roditelja u odgojnoj skupini, naglasiti će im se važnost fleksibilnosti u organizaciji prostora i vremena te mogućnost izbora igre i materijala za igranje i sigurno okruženje. Članovi stručno-razvojne službe pojačano prate proces adaptacije jaslične djece i prema potrebi dogovarati će individualna savjetovanja s roditeljima novoupisane djece. Na kraju perioda adaptacije timskim radom odgojitelja i stručnih suradnika valorizirati će se razdoblje adaptacije prema primjerenom protokolu. U vrednovanje perioda prilagodbe uključiti će se i roditelji izražavajući svoj stupanj zadovoljstva organizacijom i načinom rada.

4.3.3. Suradnja s tendencijom ka partnerstvu vrtića s roditeljima/skrbnicima i širom zajednicom

Slijedeći načelo suradnje s tendencijom ka partnerstvu vrtića s roditeljima, i ove pedagoške godine planira se surađivati kroz sljedeće oblike:

- Roditeljski sastanci (individualni, grupni, komunikacijski, informativni)
- Kreativne radionice
- Stručni i savjetodavni rad s roditeljima
- Zajedničke aktivnosti djece i roditelja,
- Individualni kontakti prema procjeni i potrebi.

Suradnja sa širom zajednicom planira se putem posjeta kulturnim i vjerskim ustanovama i s ostalim ustanovama lokalne zajednice s obzirom na započete projekte.

4.3.4. Osiguranje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju

S obzirom da je kontinuitet u odgoju i obrazovanju jedan od glavnih zadataka Nacionalnog kurikulumu i ove godine radit će se na osiguravanju uvjeta za zadovoljenje temeljnog prava djeteta-pravo na odgoj i obrazovanje. Uspostavit ćemo kontinuitet u odgoju i obrazovanju kroz suradnju svih podsustava koji sudjeluju u odgoju i obrazovanju (Dječji vrtić Radost, Dječji vrtić Latica, Privatni vrtići Grada Zadra, Osnovne škole Zadarske županije, Ured državne uprave Zadarske županije-Odjel za školstvo, Sveučilište u Zadru, obitelj i lokalna zajednica), uz stalno podizanje razine osobnih i profesionalnih kompetencija stručnjaka svih stručnih profila u DV Sunce (cjeloživotno učenje).

4.3.5. Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse

Kontinuirano i planski će se raditi na unaprjeđivanju odgojne prakse odgojitelja i drugih odgojnih djelatnika s naglaskom na osposobljavanju za reflektivnu praksu i istraživača vlastite prakse što podrazumijeva aktivno promišljanje odgojno-obrazovne prakse kroz dokumentiranje, refleksiju, akcijska istraživanja (*Razvoj samostalnosti djece u jaslicama, Kako ekološki osvijestiti kolektiv, Dvorište kao interaktivno mjesto, Popodnevi odmor*) povezivanja sudionika koji uče, razmjenu iskustava sa sustručnjacima i roditeljima unutar ustanove i sa sustručnjacima i roditeljima unutar zajednice koja uči.

4.3.6. Kultura vrtića

I u ovoj pedagoškoj godini nastaviti će se raditi na unaprjeđenju prostorno-materijalnog i socijalnog okruženja vrtića u svim objektima DV Sunce koji odražava i promovira vrijednosti

(znanje, identitet, humanizam i tolerancija, odgovornost, autonomija i kreativnost) na kojima se temelji Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Timskim radom odgojitelja i stručnih suradnika unosit će se promjene u pogledu strukture i uređenja prostora kao i uloge odgojitelja u procesu učenja djece. Odnosno, prema potrebi planirat će se restrukturiranje postojećih centara aktivnosti na temelju uočenih potreba i interesa djece koji istovremeno potiču grupiranje djece u manje skupine što omogućuje kvalitetne socijalne interakcije (dijete-dijete, dijete-odgojitelj, odgojitelj-odgojitelj). Isto tako, kvalitetno strukturirano bogato materijalno okruženje potiče djecu na otkrivanje i rješavanje problema te im omogućuje postavljanje hipoteza, istraživanje, eksperimentiranje i konstruiranje znanja i razumijevanja.

Ove pedagoške godine planira se rad na poboljšanju komunikacijskih vještina djelatnika kroz radionice i/ili individualni pristup s ciljem osiguravanja kvalitetne suradnje djece i odraslih što je preduvjet za stvaranje ugodne i poticajne klime na svim socijalnim razinama vrtića (suradnički odnosi, tolerantnost, individualni pristup, kvalitetna interakcija).

4.4. Metodološki pristup

U neposrednom radu s djecom primjenjivat će se različite metode i oblici rada, temeljene na humanističko – razvojnoj koncepciji koje su radi preglednosti prikazane u tablici 2.:

Tablica 2.

METODE, OBLICI , PRAĆENJE I EVALUACIJA ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA	
Oblici rada	zajednički rad u skupini rad u manjim skupinama rad u parovima individualni rad
Metodički pristup za neposredni rad s djecom	obrazovne metode ili metoda poučavanja verbalne metode metode otkrivanja istraživačke metode problemske metode metode promatranja metoda demonstracije igra metode pokazivanja
Metode i tehnike praćenja i prikupljanja podataka	sociometrijski postupak izrada protokola i instrumenata praćenja prikupljanja i sređivanja podataka izrada plakata prikupljanje izjava djece dokumentiranje (individualni portfolio djeteta, uratci djece, samorefleksije djece, narativni oblici, opservacija postignuća djece, samorefleksije i zajedničke refleksije odgojitelja)

<p>Tehnike obrađivanja podataka</p>	<p>kvalitativna obrada podataka kvantitativna obrada podataka evaluacija, dokumentiranje usporedba rezultata sa novijim istraživanjima i spoznajama izrada zaključaka prezentiranje rezultata</p>
<p>Pedagoška dokumentacija</p>	<p>vođenje pedagoške dokumentacije u skladu s Pravilnikom o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN br. 83 od 27. rujna 2001.)</p>
<p>Oblici dokumentiranja</p>	<p>individualni i zajednički uratci djece verbalni izričaji djece samorefleksije djece foto i video snimke plakati i panoi dječja kreativna ostvarenja vrednovanje programa od strane djece i roditelja narativni oblici (bilješke odgojitelja i drugih stručnih djelatnika djece, za djecu, roditelje, profesionalnu zajednicu učenja, izložbe i prezentacije) opservacija postignuća djece dokumentiranje aktivnosti odgojitelja (samorefleksije i zajedničke refleksije odgojitelja)</p>

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE

Stručno usavršavanje i naobrazba djelatnika podrazumijeva kontinuirano usavršavanje i stjecanje znanja i vještina potrebnih za unapređivanje vlastite pedagoške prakse i prakse vrtića. Profesionalni razvoj neće se odnositi isključivo na unaprjeđenje znanja već i na propitivanje vlastitih stavova i uvjerenja, te moguće mijenjanje tih uvjerenja i cjelokupne odgojne filozofije odgojitelja (Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja, 2012.).

Djelatnici će se uključivati u različite oblike stručnog usavršavanja organiziranog od strane DV Sunce, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agencije za odgoj i obrazovanje, Sveučilišta i drugih institucija koje imaju verificirane programe.

Nositelji programa bit će kontinuirano uključeni u redovite programe edukacije za djelatnike predškolskog odgoja i obrazovanja, sa stalnom motivacijom za daljnje učenje, pedagoško-psihološko i didaktički-metodičko cjeloživotno obrazovanje u skladu sa zakonskim propisima i potrebama struke.

5.1. Individualno stručno usavršavanje i izobrazba odgojnih djelatnika

Individualno stručno usavršavanje odvijat će se u vidu kontinuiranog praćenja stručne literature te odabranih tema i sadržaja projekata, kao i putem drugih oblika stručnog usavršavanja izvan ustanove (stručni simpoziji, seminari, radionice i sl.) prema Katalogu stručnih skupova za godinu 2019./2020.

Odgojitelji i stručni suradnici izradit će Program stručnog usavršavanja za tekuću godinu (teme, područja posebnog stručnog interesa, literatura, broj sati).

5.1.1. Planirana literatura za stručno usavršavanje:

1. Ajduković, M., Pećnik, N (1993). Nenasilno rješavanje sukoba, Zagreb, Alineja.
2. Bastašić, Z., (1988). Lutka ima i srce i pamet, Zagreb, Školska knjiga.
3. Bašić, J., Žižak, A., KollerTrbović, N. (2005). Integralna metoda u primjeni, Zagreb, Alinea.
4. Bašić, J., Žižak, A., KollerTrbović, N. (2005). Integralna metoda u radu s predškolskom djecom i njihovim roditeljima, Zagreb, Alinea.

5. Bašić, J., Žižak, A., KollerTrbović, N. (2005): Integralna metoda za odgojitelje i stručne suradnike predškolskih ustanova, Zagreb, Alinea.
6. Bunčić, K., Ivković, Đ., Janković, J., Penava, A. (1993) Igrom do sebe, Zagreb,
7. Alinea.
8. Cvetković Lay, J., Majurec, A. s.(1998) Darovito je što ću s njim, Zagreb, Alineja.
9. Cvetković-Lay, J.(2002) Darovito je, što ću sa sobom, Alineja, Zagreb.
10. Cvetković-Lay, J., Pečjak, V.(2004). Možeš i drukčije, Zagreb, Alineja.
11. Čudina-Obradović, M.(2014). Psihologija čitanja, Zagreb, Golden marketing-Tehnička knjiga.
12. Čudina-Obradović, M.(1996): Igrom do čitanja, Zagreb, Školska knjiga
13. Čudina-Obradović, M.(ur.)(1999): Dosadno mi je, što da radim – priručnik za razvijanje dječje kreativnosti, Zagreb, Školska knjiga.
14. Čudina-Obradović, M., Brajković, S.: Integrirano poučavanje, Zagreb, Korak po korak.
15. Daniels, E.R., Stafford, K. (2004): Kurikulum za inkluziju, Zagreb, Korak po korak.
16. Giler, J.Z. (2012.) Ja to znam i mogu, Zagreb, Naklada Kosinj.
17. Heekin, S., Mengel, P.(1997). Novi prijatelj- priručnik za odgajatelje i učitelje, Zagreb, Mali profesor.
18. Hoblay, A. (1995). Od zrna do kruha, Zagreb, Školska knjiga.
19. Hoblay, A. (2000). Otkrivajmo i upoznajmo svijet zajedno, Zagreb, NKBUH.
20. Janković, J.(1993). Sukob ili suradnja, Zagreb, Alinea.
21. Janković, J. (2012). Plodovi roditeljskih poruka, Zagreb, Etcetera.
22. Jovančević, M. i sur. (2016). Godine prve, zašto su važne, Zagreb, Udžbenik.hr.
23. Juul, J. (2006). Vaše kompetentno dijete, Zagreb, Naklada Pelago.
24. Juul, J. (2006). Ovo sam ja! Tko si ti?, Zagreb, Naklada Pelago.
25. Juul, J. (2008). Znati reći „ne“ mirne savjesti, Zagreb, Naklada Pelago.
26. Karlović, A.(ur.)(2005). Nasilje među djecom, Zagreb, Poliklinika za zaštitu djece Grada Zagreba.
27. Katz, L.G., McClellan, D.E. (1997). Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije, Zagreb, Educa.
28. Kleven, S.(2004). Ispravni dodir, Zagreb, Biblioteka dječje slovo.
29. Kocijan- Hercigonja, D. (1997). Hiperaktivno dijete, Jastrebarsko, Naklada slap.
30. Ljubetić, M. (2009). Vrtić po mjeri djeteta – priručnik za odgojitelje i roditelje, Zagreb, Školske novine.
31. Ljubetić, M.(2011). Partnerstvo obitelji, vrtića i škole, Zagreb, Školska knjiga.

32. Maleš, D., Milanović, M., Stričević, I. (2003). Živjeti i učiti prava, Zagreb, Filozofski fakultet.
33. Maleš, D., Stričević, I. (2005). Odgoj za demokraciju u ranom djetinstvu, Zagreb, Udruženje za dječja prava.
34. Maleš, D., (2011). Nove paradigme ranog odgoja, Zagreb, Alinea.
35. Melello, R. (2016). Isključena djeca, Split, Harfa.
36. Milanović, M. (ur.) (2014). Pomozimo im rasti, Zagreb: MPŠ RH.
37. Milanović, M., Stričević, I., Maleš, D., Sekulić- Majurec, A. (2000). Skrb za dijete i poticanje ranog razvoja djeteta RH, Zagreb, Targa.
38. Miljak, A. (1996). Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja, Zagreb, Velika Gorica, Persona
39. Miljak, A. (1990). Odgoj i njega djece u drugoj i trećoj godini života, Zagreb, Školske novine.
40. Mrđen, J.L., Puhovski, S. (2004). Hiperaktivno dijete, Zagreb, Poliklinika za zaštitu djece Grada Zagreba.
41. Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava (2001)
42. Nova koncepcijsko – programska usmjerenja – iskustva u primjeni i projekciji razvoja predškolskog odgoja u Hrvatskoj (1992)
43. Nenadić, S. (2004). Odgoj u jaslicama, Imotski, Potjeh.
44. Nikolić, S. (1996). Svijet dječje psihe, Zagreb, Prosvjeta.
45. Ortner, G. (1998). Bajke koje pomažu djeci, Zagreb, Mozaik knjiga.
46. Petrović Sočo, B. (2009). Mijenjanje konteksta i odgojne prakse dječjih vrtića, Zagreb, Mali profesor.
47. Pintarić Mlinar, L.J. (2014): Priručnik za razvoj inkluzivnih ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, Dječji vrtić Jastrebarsko, Jastrebarsko.
48. Pitamic, M. (2015): Montessori-igre i aktivnosti, Zagreb, Mozaik knjiga,
49. Pitamic, M. (2014): Pokaži mi kako se to radi, Zagreb, Mozaik knjiga.
50. Plummer M. (2009): Kako pomoći djeci da izgrade samopoštovanje, Zagreb, Naklada Kosinj.
51. Plummer, D., M. (2010): Dječje igre za razvoj socijalnih vještina, Naklada Kosinj, Zagreb
52. Pribanić, L.J., Wagner Jacob, A., Brozović, B., Philipps Reicherzer, S., (2014.): Priručnik za rad s osobama s komunikacijskim teškoćama u redovnom odgojno-obrazovnom sustavu, Centar za odgoj i obrazovanje „Slava Raška“, Zagreb.

53. Programsko usmjerenje za rad s predškolskom djecom, Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH, 7/8 1991.
54. Schäfer, C. (2015.) Poticanje djece prema odgojnoj metodi Marije Montessori, Zagreb, Golden marketing –Tehnička knjiga.
55. Seme Stojnović,I, Vidović, T. (2012): Djeca čuvari djedovine, Zagreb, Golden marketing –Tehnička knjiga.
56. Silić, A. (2007): Prirodno učenje (engleskog) jezika za predškolsku djecu, Zagreb, Mali profesor.
57. Slunjski, E.(2003): Devet lica odgojitelja, Zagreb, Mali profesor.
58. Slunjski, E.(2004): Integrirani predškolski kurikulum Rad djece na projektima, Zagreb, Mali profesor.
59. Slunjski, E.(2006): Stvaranje predškolskog kurikulumuma, Zagreb, Mali profesor.
60. Slunjski,E. (2008). Dječji vrtić-zajednica koja uči, Zagreb, Spektar media.
61. Slunjski,E.(2011). Kurikulum ranog odgoja, istraživanje i konstrukcija, Zagreb, Školska knjiga.
62. Slunjski,E (2012). Tragovima dječjih stopa, Zagreb: Profil International.
63. Slunjski, E(2015). Izvan Okvira, Zagreb, Element.
64. Spitzer, M. (2018). Digitalna demencija, Zagreb, Ljevak.
65. Starc, B., Čudina Obradović, M., Pleša, A., Profaca, B., Letica, M.(2004). Osobine i psihološki uvjeti razvoja djece predškolske dobi, Zagreb, Golden marketing – Tehnička knjiga.
66. Stokes – Szanton, E. (2000). Kurikulum za jaslice, Zagreb, Udruga roditelja korak po korak.
67. Tankersley, D., Brajković, S., Handžar, S.(2012)- Koraci prema kvalitetnoj praksi, Zagreb, Pučko otvoreno učilište.
68. Tankersley, D., Brajković, S., Handžar, S. i dr.(2012). Teorija u praksi, Zagreb, Pučko otvoreno učilište
69. Vujčić, L. (2008): Istraživanje kulture odgojno-obrazovne ustanove, Zagreb, Mali profesor.
70. Časopisi: Zrno; Napredak; Mak; Radost, Smib, Dijete, vrtić, obitelj;
71. Zbornici: Mirisi djetinjstva; Smotra projekata o pravima.

5.2. Skupno stručno usavršavanje djelatnika

5.2.1. Odgojiteljska vijeća

Nositelj zadatka: ravnatelj, stručni suradnici vrtića, odgojitelji.

Vrijeme realizacije: tijekom godine

1. Odgojiteljsko vijeće	<ul style="list-style-type: none"> • Usvajanje Godišnjeg plana i programa za pedagošku godinu 2019./2020. • Razne stručne teme iz odgojno obrazovnog rada u vrtiću
2. Odgojiteljsko vijeće	<ul style="list-style-type: none"> • Razne stručne teme iz odgojno obrazovnog rada u vrtiću • Izvješća sa seminara
3. Odgojiteljsko vijeće	<ul style="list-style-type: none"> • Plan i program rada za ljeto 2019./2020. • Raspored djelatnika za ljetni rad 2019./2020.
4. Odgojiteljsko vijeće	<ul style="list-style-type: none"> • Godišnje izvješće za pedagošku godinu 2019./2020. • Raspored djelatnika po objektima za pedagošku godinu 2020./2021.

5.2.2. Stručno usavršavanje unutar ustanove

Nositelji zadatka: suradnici vrtića

Vrijeme realizacije: tijekom godine

Stručno usavršavanje provodit će se kroz stručne skupove i radionice unutar Ustanove.

Stručne teme za pedagošku godinu 2019./2020.

- **Rad u malim iskustvenim grupama (6-8 sudionika)** stručnog tima s odgojiteljima

Nositelji zadatka: psiholog, pedagozi

Vrijeme realizacije: tijekom godine

Planirane stručne teme:

-prema potrebi i u dogovoru

- **Tematske radionice** stručnog tima s odgojiteljima

Nositelj zadatka: defektolog, psiholog, pedagozi

Vrijeme realizacije: tijekom godine

Planirane stručne teme:

- Roditeljsko neočekivano putovanje-proces prihvaćanje vlastitog djeteta s posebnim potrebama od strane roditelja-senzibiliziranje odgojitelja u tom procesu
- Planiranje i organiziranje roditeljskih sastanaka
- Planiranje godišnjeg plana i programa i godišnjeg izvješća na razini odgojne skupine

- **Timski rad**

Nositelj zadatka: ravnatelj, stručni suradnici, odgojitelji

Vrijeme realizacije: tijekom godine

Zajednički će se planirati, osmišljavati i vrednovati materijalno-organizacijski uvjeti za poboljšanje kvalitete boravka djece u vrtiću.

- **Timski rad po vrtićkim objektima**

- planirat će se oblikovanje unutarnjeg i vanjskog prostora vrtića
- organizirat će se dnevni odmor i prehrana prema dječjim potrebama;
- osmišljavat će se prigodni programi za blagdane, svečanosti, izlete i druge posebne programe;
- održavat će se komunikacijski sastanci i radionice s roditeljima, tematske radionice i igraonice za roditelje i djecu,

- **Timski sastanci**

- odgojitelja unutar svakog objekta, jednom mjesečno
- odgovornih odgojitelja, ravnatelja i pedagoga- planiraju se održavati jednom mjesečno, te će se rješavati aktualna problematika
- stručnih suradnika, zdravstvenog voditelja i ravnatelja– planiraju se održavati jedanput tjedno, te će se na njima rješavati tekuća problematika iz odgojno-obrazovne prakse i

planirat i vrednovat će se određeni segmenti odgojno-obrazovnog rada kao i stvaranje vizije Ustanove

- stručno razvojne službe – planiraju se održavati po potrebi, te će se na njima razmjenjivati relevantne informacije o svakom pojedinom djetetu, radit će se na pedagoškoj opservaciji djece s višestrukim teškoćama u razvoju, donosit će se Mišljenje stručnog tima predškolske ustanove o psihofizičkom razvoju djeteta u svrhu prijevremenog upisa djeteta u školi na zahtjev roditelja.

5.3. Područje posebnog stručnog interesa

Stručno usavršavanje odgojnih djelatnika odvijat će se u organizaciji MZO prema Katalogu stručnih seminara za godinu 2019./2020. te u organizaciji Hrvatskog psihološkog društva i Hrvatskog pedagoškog društva. Iskustva s tih skupova bit će prezentirana na sastancima Odgojiteljskog vijeća i drugih stručnih skupova unutar Ustanove. Također će se uključivati u različite oblike stručnog usavršavanja (znanstveno-stručni skupovi, radionice, tematske edukacije, seminari, kongresi) organiziranje od strane raznih institucija koje imaju verificirane programe za djelatnike predškolskog odgoja i obrazovanja.

6. SURADNJA S RODITELJIMA

Obitelj i vrtić temeljni su sustavi unutar kojih se djeca rane i predškolske dobi razvijaju i rastu, zadovoljavaju svoje potrebe, stječu nove spoznaje i socijalne vještine zbog čega je iznimno važno osigurati izravnu, kvalitetnu i ohrabrujuću komunikaciju između roditelja/skrbnika i odgojitelja. S ciljem osiguravanja dobrobiti za dijete, u DV Sunce njegovat će se suradnički odnosi s tendencijom ka partnerstvu između roditelja/skrbnika i vrtića uključivanjem roditelja/skrbnika u život i rad vrtića.

6.1. Oblici suradnje s roditeljima/skrbnicima:

6.1.1. Individualna interakcija i komunikacija u više razina:

- stručno - savjetodavni rad s roditeljima/skrbnicima (članovi stručnog tima)
- informiranje roditelja o postignućima u pojedinim aspektima djetetova razvoja i njegovim potencijalima (odgojitelj i članovi stručnog tima)
- prijedlozi stručne literature i izrada stručnih materijala

6.1.2. Grupna suradnja:

- roditeljski sastanci (Adaptacija, Samostalnost djece u 3. i 4. godini, Zamke roditeljstva, Kako slušati i čuti dijete, Škola uspješnog roditeljstva, , Spremnost djeteta za školu, Kako dijete vidi sebe, Škola uspješnog roditeljstva,)
- radionice za roditelje i djecu (božićne, uskršnje, povodom Dana grada Zadra, Dijete u kazalištu, povodom Dana očeva,)
- „Otvorena vrata“ – uključenost roditelja u program prema njihovima interesima i sposobnostima (roditelj u skupini)

6.1.3. Drugi oblici suradnje:

- kutić za roditelje
- zajedničko druženje roditelja i djece
- zajednički rad u radu na projektima
- primjedbe, pohvale, podrške, sugestije
- obilježavanja blagdana i zajedničke proslave roditelja i djece.

6.2. Indikatori suradnje s roditeljima:

- praćenje uključenosti roditelja u program (brojem i postotkom)
- vrsta uključenosti
- procjenjivanje svrsishodnosti svih oblika komunikacije (kroz individualne kontakte s roditeljima)
- procjenjivanje pojedinih područja odgojno-obrazovnog rada (putem anketnih upitnika)
- analiziranje anketa: primjedbi, pohvala, sugestija i podrške
- analiza i valorizacija postignuća kroz dokumentirane materijale.

7. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

Svi programi DV Sunce i ove pedagoške godine obogaćivat će se sadržajima iz kulture, športa, stranih jezika, izletima, posjetima, zdravstvenim i športskim programima, uključivanjem djece u društvena događanja u širem socijalnom okruženju i slično.

U povezivanju s društvenom sredinom poticat će se emocionalno - socijalne veze i odnose, koji će pridonositi razini razumijevanja i doživljavanje prezentiranih sadržaja i aktivnosti.

7.1. Suradnja s osnovnim školama

Zajedničko djelovanje svih sudionika bit će usmjereno na dijete i njegovu dobrobit, vodeći računa o psihofizičkim osobinama djece, njihovim potrebama i mogućnostima, a u cilju cjelovitog razvoja, odgoja i obrazovanja djece.

Također, radit će se na prijenosu relevantnih podataka o djeci s posebnim potrebama i lakšim teškoćama u razvoju s ciljem pravovremenog nastavka intervencija i tretmana, izrada mišljenja stručnog tima o psihofizičkom razvoju djeteta za prijevremeni upis u školu na zahtjev roditelja.

7.2. Suradnja sa Sveučilištem u Zadru

Suradnja s Odsjekom za izobrazbu odgojitelja i učitelja, Odjel za studij francuskog jezika i Teološko-katehetskim odjelom, Odjelom za psihologiju.

- realizacija programa studentske prakse/studenata 1., 2. i 3. godine predškolskog odgoja i teologije.
- suradnja u realizaciji pojedinih segmenata odgojno – obrazovnog procesa
- u sklopu Dana frankofonije planira se senzibiliziranje djece za francuski jezik

7.3. Suradnja s Kazalištem lutaka Zadar

- realizacija programa kazališnih lutkarskih predstava za djecu prema Programskoj knjižici Kazališta lutaka Zadar za sezonu 2019./2020.

- suradnja pri osmišljavanju sadržaja za različita blagdanska i tradicijska zbivanja (priredbe, izložbe za vrijeme božićnih blagdana, karnevala, uskršnjih blagdana i sl.)

7.4. Suradnja s ostalim kulturnim ustanovama

Cilj ove suradnje jest proširivanje dječjih iskustava novim kulturnim sadržajima:

- suradnja s gradskim muzejima
- suradnja s Hrvatskom narodnim kazalištem Zadar
- suradnja s Gradskom knjižnicom Zadar (*projekt Rastemo uz priču, kampanja Zadar čita*)
- suradnja s ostalim kazalištima

7.5. Suradnja s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta i Agencijom za odgoj i obrazovanje

- stručni skupovi (seminari, radionice, kongresi, simpoziji - prema Katalogu stručnih skupova)
- informacije i inovacije u svrhu unapređivanja odgojno- obrazovnog procesa

7.6. Suradnja s uredom za obrazovanje, kulturu i znanost Zadarske županije i Grada Zadra

- razrada i usvajanje kriterija prioriteta upisa djece u vrtiće
- zajedničko planiranje i opremanje vrtića didaktičkom opremom
- suradnja u realizaciji pojedinih programskih sadržaja (blagdanski, razne manifestacije, Dani kruha, Dan grada, Karnevalić, Eko olimpijada Dječja Olimpijada, Hrvatski olimpijski dan, Europski tjedan kretanja)

7.7. Suradnja s drugim čimbenicima koji doprinose povećanju kvalitete osnovne djelatnosti

- suradnja sa Zavodom za javno zdravstvo (rad na projektima ; „Živjeti zdravo“ i „ Riblja kašeta zdravlja“)
- suradnja s Centrom za socijalnu skrb

- suradnja s DV Latica (razmjenjivati će se relevantne informacije o zajedničkoj djeci)
- suradnja s društvom Naša djeca Zadar
- suradnja sa župnim uredima i vjerskim vrtićima (realizacija programa vjerskog odgoja, posjete župama, blagoslov vrtića)
- suradnja s Pučkim otvorenim učilištem (realizacija ranog učenja stranog jezika)
- suradnja sa Čistoćom d.o.o. – sadržaji i aktivnosti vezani uz Ekološki program
- suradnja s medijima (Radio 057, Novi radio Zadar, HRT-Radio Zadar, Zadarski list, Narodni list i dr.).

8. VREDNOVANJE PROGRAMA

Unapređenje kvalitete obrazovanja jedan je od strateških ciljeva Republike Hrvatske, a ostvaruje se unapređenjem kvalitete rada svake pojedine ustanove. Osiguranje kvalitete kontinuirani je proces koji obuhvaća sve sudionike odgojno-obrazovne ustanove. Istodobno, svi su sudionici odgojno-obrazovnog procesa odgovorni za osiguranje kvalitete rada. Kako bismo mogli pokrenuti promjene i unapređivati sustav, potrebno je utvrditi trenutačno stanje. Za utvrđivanje tog stanja, a kasnije za praćenje napretka u kvaliteti rada, koristimo se samovrednovanjem kao procesom sustavnoga i kontinuiranog praćenja, analiziranja i procjenjivanja uspješnosti rada.

U DV Sunce samostalno će se izrađivati različiti protokoli praćenja (*proces adaptacije, dnevni odmor, potreba roditelja za smjenskim radom vrtića, anketa za ljetno dežurstvo, anketa za nastavak korištenja programa za sljedeću pedagošku godinu, anketa za praćenje dolaznosti djece u svrhu organiziranja fleksibilnog radnog vremena odgojitelja, upitnik za identifikaciju potencijalno darovite djece*) i procjenjivanja dobivenih rezultata, s obzirom na zadovoljavanje specifičnih potreba, a u svrhu njegovanja autonomije ustanove i unaprjeđenja kvalitete odgojno-obrazovne prakse.

8.1.PRAĆENJE NEPOSREDNOG ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA I VREDNOVANJE

ŠTO	KAKO	KADA	TKO
Praćenje neposrednog odgojno-obrazovnog rada prema područjima djelovanja	<ul style="list-style-type: none"> Neposrednim uvidom prema području djelovanja, analizom pedagoške dokumentacije, individualnim konzultacijama 	Tijekom godine u kontinuitetu	Stručni suradnici
Vrednovanje odgojno-obrazovnog rada	<ul style="list-style-type: none"> Neposrednim uvidima, primjenom i analizom protokola praćenja, analizom dokumentacije, individualnim konzultacijama 	Tijekom godine kontinuirano, veljača, lipanj	Odgajatelji, stručni suradnici
Praćenje rasta i razvoja svakog djeteta i ostvarivanja razvojnih zadataka kroz odgojno-obrazovni rad	<ul style="list-style-type: none"> Neposrednim uvidima u skupinama, analizom pedagoške dokumentacije, primjenom raznih instrumenata praćenja (upitnici, testovi, crteži...) i 	Tijekom godine kontinuirano	Stručni suradnici prema području djelovanja

	analizom rezultata, prikupljanjem informacija od roditelja		
Identifikacija djeteta s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju	<ul style="list-style-type: none"> • Temeljem podataka iz inicijalnih razgovora, liječničkih potvrda o obavljenom sistematskom zdravstvenom pregledu i drugih nalaza, mišljenja te rješenja nadležnih tijela i ustanova • Neposrednim uvidom u ponašanje djece u skupinama, konzultacije s odgajateljima 	Svibanj Lipanj tijekom godine	Stručni suradnici
Stvaranje uvjeta za boravak djeteta s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju u skupini i praćenje rasta i razvoja	<ul style="list-style-type: none"> • senzibilizacija, edukacija i individualne konzultacije s odgajateljima, • neposredni uvidi u skupini, procjena ponašanja djeteta i korekcije u organizaciji ili odgojno-obrazovnom radu prema potrebi, • konzultacije s roditeljima, savjetovalište 	Tijekom inicijalnih intervjua, tijekom godine kontinuirano	Stručni suradnici prema području djelovanja,
Neposredni rad s djetetom s posebnim potrebama ili teškoćama u razvoju	<ul style="list-style-type: none"> • u manjim skupinama prema individualiziranom programu 	Tijekom godine kontinuirano	odgajatelji, defektolog, psiholog

8.2. STVARANJE PROSTORNIH I MATERIJALNIH UVJETA ZA BOGATIJU IGRU DJECE

ŠTO	KAKO	KADA	TKO
Snimanje svih mogućnosti koje pruža specifičan prostor svakog objekta	<ul style="list-style-type: none"> • Obilaskom prostora, konzultacijama, timsko dogovaranje 	Rujan, tijekom godine	Odgajatelji, stručni suradnici
Stvaranje prostornih i materijalnih uvjeta za korištenje određenih prostora	<ul style="list-style-type: none"> • Prenamjenom određenih prostora 	Tijekom godine	Odgajatelji, stručni suradnici
Postavljanje i osmišljavanje pojedinih centara igre, novih sadržaja u prostoru i praćenje interesa i aktiviteta djece	<ul style="list-style-type: none"> • Timsko dogovaranje, dogovaranje s djecom, konzultacije sa stručnim suradnicima, ravnateljem, izrada i prikupljanje dijela potrebnih sadržaja, povremena izmjena centara, praćenje ponašanja djece 	Tijekom godine	Ravnateljica Odgajatelji, stručni suradnici

9. BITNE ZADAĆE RAVNATELJICE I STRUČNIH SURADNIKA (PEDAGOG, PSIHOLOG, DEFEKTOLOG) TE ZDRAVSTVENE VODITELJICE I SPORTSKOG VODITELJA

9.1. Bitne zadaće ravnateljice

<i>BITNE ZADAĆE</i>	<i>Vrijeme realizacije</i>
<i>1. Organizacija rada Dječjeg vrtića «Sunce»</i>	<i>Rujan, 2019.</i>
<i>2. Neposredno praćenje odgojno obrazovnog rada</i>	<i>Tijekom godine</i>
<i>3. Planiranje i vođenje odgojiteljskih vijeća</i>	
<i>4. Rad na unapređivanju odgojno obrazovnog rada</i>	<i>Listopad 2019.</i>
<i>5. Reorganizacija radnog vremena</i>	
<i>6. Rad s odgojiteljima i stručnim suradnicima</i>	<i>Tijekom godine</i>
<i>7. Suradnja s kulturnim ustanovama</i>	
<i>8. Osigurati ravnopravan odnos kandidata prilikom zapošljavanja putem javnog natječaja</i>	<i>Travanj, 2020.</i>
<i>9. Objaviti natječaj o upisu djece u objekte DV Sunce u svim glasilima grada Zadra</i>	<i>Tijekom godine</i>
<i>10. Osigurati transparentnost u korištenju sredstava i raspolaganju imovinom DV Sunce</i>	
<i>11. Stručno usavršavanje putem seminara za ravnatelje predškolskih ustanova</i>	<i>Tijekom godine</i>
<i>12. Pristupiti organizaciji rada u smjenama</i>	

9.2. Bitne zadaće stručnih suradnika

Osnovna djelatnost stručnih suradnika (pedagog, psiholog, defektolog) odvijat će se prema Planu i programu razvojne djelatnosti, a proizlazit će iz Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece i u skladu s Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Ciljevi i zadaće stručnih suradnika odnose se na sve sudionike odgojno-obrazovnog procesa:

- dijete
- odgojitelj
- roditelj
- vanjski čimbenici
- ravnatelj i ostali djelatnici.

Zajedničke programske aktivnosti bit će:

- osiguravanje materijalnih uvjeta – rad na opremanju objekata, didaktika, stručna literatura, pedagoška dokumentacija i dr.
- osiguravanje organizacijskih uvjeta – upis djece u sve programe, formiranje odgojnih skupina, sudjelovanje u rasporedu odgojitelja-pripravnika, organizacija poticajnog prostora na mikro i makro razini, fleksibilnost dnevnog odmora i prehrane djece i dr.
- osiguravanje socio-emocionalnih uvjeta za povoljan rast i cjelovit razvoj – timski rad s odgojiteljima na stvaranju pozitivne klime za prihvaćanje različitosti među djecom i zajedništva, praćenje i procjenjivanje aktualnih i specifičnih potreba djece te prilagođavanje odgojnih postupaka i programa djece
- sudjelovanje u izradi svih potrebnih stručnih dokumenata Ustanove usklađenih s Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i implementacija istog u odgojno- obrazovni rad vrtića
- usklađivanje Vjerskog programa i Programa ranog učenja engleskog jezika s Nacionalnim kurikulumom predškolskog odgoja
- osiguravanje stručne pomoći odgojiteljima u procjeni vlastite odgojne prakse i mogućnosti putem savjetovanja, akcijskih istraživanja, projektnog oblika rada, edukacija, upućivanja na stručnu literaturu

- interakcija s roditeljima u svim segmentima odgojno-obrazovnog procesa – od upisa djece u vrtić, tijekom boravka djece u vrtiću, do polaska u školu (razgovori pri upisu djece u vrtić, savjetodavni rad, informiranje, educiranje)
- suradnja s vanjskim čimbenicima na obogaćivanju sadržaja i programa rada vrtića
- timski rad s ravnateljem na poslovima planiranja, osiguravanja uvjeta i valorizacije odgojno-obrazovnog rada
- otvaranje vrtića svom okruženju.

9.2.1. Bitne zadaće stručnog suradnika – pedagoga

- osmišljavanje i praćenje realizacije odgojno-obrazovnog rada u skladu s Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje
- rad s odgojiteljima na procjeni i samoprocjeni (odgojitelj –refleksivni praktičar)
- pomaganje odgojiteljima u ostvarivanju programa stručnog usavršavanja
- planirane stručne teme radionica za odgojitelje:
  - ✓ Planiranje i organiziranje roditeljskih sastanaka
  - ✓ Planiranje godišnjem plana i programa i godišnjeg izvješća na razini odgojne skupine
- u suradnji s psihologom planira se rad u malim iskustvenim grupama (6-8 odgojitelja)
- podupiranje načina provođenja i strategija rada na odgoju za ljudska prava na nivou dječjeg vrtića (projekti o pravima djece, suradnja s odgojiteljima)
- razvijanje pozitivne kulture vrtića (podržavajuća i ohrabrujuća klima, timski rad, profesionalni razvoj)
- suradnja s odgojiteljima u stvaranju poticajno materijalnog okruženja
- uključivanje u poseban program za darovitu djecu: u suradnji s psihologom rad na prepoznavanju potencijalno darovite djece, praćenje provedbe razlikovnih i obogaćenih programa za darovitu djecu (obogaćene aktivnosti i projekti)
- izrada stručnog mišljenja o psihofizičkom razvoju djece pri prelasku iz predškolske ustanove u školu za prijevremeni upis u školu na zahtjev roditelja
- organizacija hospitacija izvanrednih studenata Sveučilišta u Zadru
- realizacija zadaća iz *Programa pripravničkog staža odgojitelja* za pedagošku godinu 2018./2019.
- realizacija zadaća iz *Programa pripravničkog staža stručnog suradnika-pedagoga* za pedagošku godinu 2018./2019.

- suradnja s roditeljima: prepoznavanje specifičnih roditeljskih potreba koje utječu na djetetove aktualne potrebe, informiranje roditelja o specifičnim obilježjima vrtićkog programa i o njegovoj realizaciji, priprema stručnih tema za komunikacijske radionice za roditelje
- prezentacija postignuća vrtića (informiranje, senzibiliziranje i educiranje javnosti o stručnim sadržajima i događanjima u vrtiću, uređenje web stranice, vođenje ljetopisa ustanove, foto i video dokumentacija).

9.2.3. Bitne zadaće stručnog suradnika – psihologa

- kontinuirano praćenje razvoja djece s posebnim potrebama- određivanje adekvatne i pravodobne psihološke intervencije a svrhu u cjelovitog razvoja djeteta
- identifikacija, testiranje i praćenje napretka potencijalno darovite djece
- stručni savjetodavni rad s roditeljima djece s razvojnim poteškoćama i promjenama u ponašanju
- izrada stručnog mišljenja o psihofizičkom razvoju djece pri prelasku iz predškolske ustanove u škole za prijevremeni upis u školu na zahtjev roditelja
- planirat će se radionica u suradnji s defektologom za odgojitelje „Proces prihvaćanja vlastitog djeteta s posebnim potrebama od strane roditelja –uloga odgojitelja u tom procesu“
- u suradnji s pedagogom planirat će se rad u malim iskustvenim grupama (6-8 odgojitelja)
- proces mentoriranja pripravnika stručnog suradnika – psihologa, zaposlenica DV Carić započeo je u rujna 2019.godine. Rad će se odvijati prema Pravilniku o načinu i uvjetima polaganja stručnog ispita odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću i Programu stažiranja pripravnika stručnog suradnika psihologa u trajanju od 30 sati. Pripravnicu će biti upoznata sa:
  - zakonitostima razvoja djeteta predškolske dobi, specifičnim potrebama, osobinama i značajkama ponašanja
  - planiranjem, programiranjem ostvarivanjem programa odgoja i naobrazbe te praćenjem i procjenjivanjem ostvarenja programa s djecom s posebnim potrebama (identifikacija i rad s djecom s posebnim potrebama)
  - cjelokupnim psihodijagnostičkim instrumentarijem i kompletnom psihologijskom dokumentacijom te će voditi osobnu radnu mapu o stažiranju

- posebno će biti uključena u praćenje i realizaciju programa za darovitu djecu (testiranje sposobnosti i izrada intelektualnog profila)
- upoznat će sve oblike suradnje s roditeljima i prisustvovat će u savjetodavnom radu s mentorom, kao i u inicijalnim intervjuima prilikom upisa.

9.2.4. Bitne zadaće stručnog suradnika – defektologa

- identifikacija djece s TUR u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju i defektološka dijagnostika djece s TUR-om
- praćenje djece s TUR-om i provođenje rehabilitacijsko-habilitacijskih vježbi
- izrada stručnog mišljenja o psihofizičkom razvoju djece pri prelasku iz predškolske ustanove u školu za prijevremeni upis u školu na zahtjev roditelja
- senzibiliziranje odgojitelja za prepoznavanje djece s TUR-om
- podizanje kompetencija odgojitelja kako bi prepoznali svoje uloge u procesu inkluzije djece s TUR-om
- planirat će se radionica u suradnji s psihologom za odgojitelje „Roditeljsko neočekivano putovanje“ – cilj radionice je senzibilizacija odgojitelja za razumijevanje specifične problematike roditelja djeteta s teškoćama u razvoju
- savjetovanje odgojitelja u određivanju i provedbi strategije i metode rada koja će pridonijeti što kvalitetnijem radu s djetetom sa TUR-om
- pomoć roditeljima pri izboru programa za dijete s obzirom na njegove mogućnosti, potrebe, navike, interese i teškoće
- savjetovanje roditelja s ciljem prilagođavanja vlastitih postupaka i aktivnosti djetetovim potrebama kako bi se potaknuo njegov cjeloviti razvoj.

9.3. Bitne zadaće zdravstvenog voditelja

- nadzor zdravstveno-higijenskih uvjeta, procjena zatečenog stanja, planiranje i provođenje izmjene
- planiranje i organizacija dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije objekata (svakih šest mjeseci), osiguranje potrebnog higijensko-sanitetskog materijala i održavanje čistoće okoliša dječjih vrtića
- praćenje zdravstvenog stanja djece, pobola i evidencija izostanka zbog bolesti
- usmjerenost na provođenje protuepidemijskih mjera

- osiguranje i rad na poboljšanju uvjeta smještanja djece (primjerenost opreme, prostora, zaštite od ozljeda i mjere sigurnosti)
- izrada jelovnika usklađenih s propisanim normativima za djecu rane i predškolske dobi; izrada jelovnika za djecu s posebnim potrebama (celijakija, dijabetes, alergije i dr.)
- edukacija djelatnika koji sudjeluju u organizaciji prehrane, serviranju jela i pića
- edukacija odgojitelja u svezi posebnih mjera za djecu sa zdravstvenim poteškoćama i sa specifičnostima hranjenja
- po potrebi sudjelovanje na roditeljskim sastancima
- suradnja s roditeljima djece sa specifičnim potrebama prehrane u svrhu prikupljanja značajnih podataka o njihovom rastu i razvoju, te o specifičnostima hranjenja za vrijeme boravka djeteta u vrtiću
- suradnja s roditeljima djece sa zdravstvenim poteškoćama u svrhu prikupljanja značajnih podataka vezano za njihovu bolest, te o specifičnostima njihove bolesti
- u suradnji
- s pedijatrom OB Zadar dr. Milićem ciklus edukacija za odgojitelje i roditelje na temu „Dijabetes kod djece“
- poticanje samoposluživanja u svrhu unapređenja kulture prehrane
- planiranje i osiguranje potrebnih mjera za provođenje aktivnosti na otvorenom (izleti, šetnje, sportski i kulturni događaji, itd.)
- planirani projekti u pedagoškoj 2019./2020. godini :
  - „Živjeti zdravo“ projekt EU u suradnji s Javnim zdravstvom
  - Provođenje HACCAP sustava u svim prostorima ustanove
  - Radionice Prve pomoći za tehničko osoblje i kuhare

9.4. Bitne zadaće sportskog voditelja

- godišnje planiranje sportskih aktivnosti i sadržaja za djecu koja su uključena u redoviti program DV Sunce na razini svih vrtićkih skupina u ustanovi
- pripremanje i primjena didaktičkih sredstava za realizaciju programskih zadaća na razini skupine i pojedinih objekata
- neposredan rad s djecom u okviru specifičnih tjelesnih aktivnosti na svim razinama: individualno, grupno i na razini skupine
- organiziranje izvan vrtićkih aktivnosti: sportske manifestacije (18. Olimpijski dječji festival, Malonogometni turnir, sudjelovanje u projektu Živjeti zdravo i sl.)

- dokumentiranje dječjih postignuća i valorizacija odgojno-obrazovnog rada
- suradnja s roditeljima i širom društvenom zajednicom
- suradnja sa sustručnjacima i stručnim suradnicima i zdravstvenim voditeljem
- kontinuirano stručno usavršavanje.

KLASA:601-02/19-01/54
URBROJ:2198/01-39-01-19
Zadar, 30.09.2019.

